Raħal il-Letteratura
Ir-Rabat

IL-GAZZETTA
LETTERARJA

FRAR 2022 | ĦARĠA 03

Kultant inkun irrid nieqaf

LEANNE ELLUL

Kultant ma jiġix kollox kif nixtieq. Kultant jiġi kollox fuq xulxin. Kultant inkun nixtieq kollox jieqaf, jew nieqaf, jien, għal ftit. Imma mqar fil-mumenti li nosserva u naħseb, mhux kollox ikun wieqaf għalkollox. Bħax-xogħol fuq *Raħal il-Letteratura*; ma jiqafx. Minn wara l-kwinti, jien u sħabi, konna qed naqraw kitbiet ġodda marbuta mar-Rabat, konna qed interrqu l-passi mal-akkwati li l-iktar iżuruhom in-nies, konna qed nisimgħu u nosservaw kif jimxi l-pass ta' belt f'pandemija. Kultant ninsew li l-kitba tibda mal-ħsieb, li l-ħsieb jitwieled mill-osservazzjoni ta' test, ta' sors jew tal-madwar, li l-osservazzjoni titlob daqstant impenn. U hawn aħna b'gazzetta oħra, xhieda ta' kontinwità, xhieda ta' karattru, xhieda ta' klima li fiha l-kelma magħżula nibqgħu nittamaw li tippersisti. ■

Hemm kruha li ma rridx ninsa

L-EDITORJAL

CLARE AZZOPARDI

WAQT IT-TAĦDITA *LETTERATURA MSAKKRA* ORGANIZZATA WAQT IL-FESTIVAL NAZZJONALI TAL-KTIEB FL-2020, IMMANUEL MIFSUD U TONI SANT TKELLMU DWAR IL-MEMORJA U X'JIMMOTIVANA BIEX NIRRAKKONTAW L-IMGĦODDI. IL-MOTIVAZZJONIJIET TAGĦHOM HUMA DIFFERENTI, ANZI OPPOSTI. FILWAQT LI IMMANUEL MIFSUD IĦOSSU "KKALZRAT" MAL-IMGĦODDI TANT LI MA JEMMINX WISQ FIL-FUTUR U JIRRAKKONTA EPISODJI MILL-PASSAT B'NOSTALĠIJA KBIRA, TONI SANT MA JEMMINX FIL-PASSAT U JINTERESSAH IKTAR IL-FUTUR.

Din il-gazzetta hija żbilanċjata bi skop.

Minn banda għandna numru ta' kontributuri li qed jirrakkontaw b'passjoni stejjer minn tfulithom – Jesmond Sharples imur lura għall-ewwel snin tal-primarja u t-tim tal-futbol tal-iskola tiegħu bi plejer li sar magħruf sew meta kiber; Graziella Attard tikteb dwar ir-relazzjoni sabiħa li kellha man-nannu Neriku, il-qalb kbira u d-dedikazzjoni li kellu għax-xogħol. Għandna wkoll tieqa mbexxqa fuq il-ħajja ta' Concetta Brincat u r-rumanzi li kitbet (u qatt ma ġew ippubblikati) fl-1919 u fl-1921. Min mhux imxennaq għalihom?

Mill-banda l-oħra għandna l-arti ta' Shaun Grech. M'hemm xejn sabiħ u Romantiku fiha. M'hemm xejn nostalġiku. Tirrappreżenta biss il-kruha. Fiha nara l-kruha tas-soċjetà li qed ngħix fiha, id-diżappunt fl-awtoritajiet, l-attakk kontinwu fuq l-ambjent, ir-razziżmu u d-deumanizzazzjoni tal-ieħor, l-oħra, l-oħrajn. Meta noħroġ mill-għatba tal-bieb 'il barra nara kollox ta' taħt fuq. U għalhekk għażilt din l-arti ta' Shaun Grech. Biex ma ninsiex il-kruha li tiċċirkondani. Biex ma ninsiex li ftit tax-xhur ilu kien hemm grupp ta' nies fid-daħla tal-Belt iħeġġu lil ġuvni jaqbeż bit-tama li jagħmlu spettaklu bih. Biex ma ninsiex li ftit tal-ġimgħat ilu kien hemm tfajla li ħarġet titma' l-qtates u ma daħlitx lura d-dar. ■

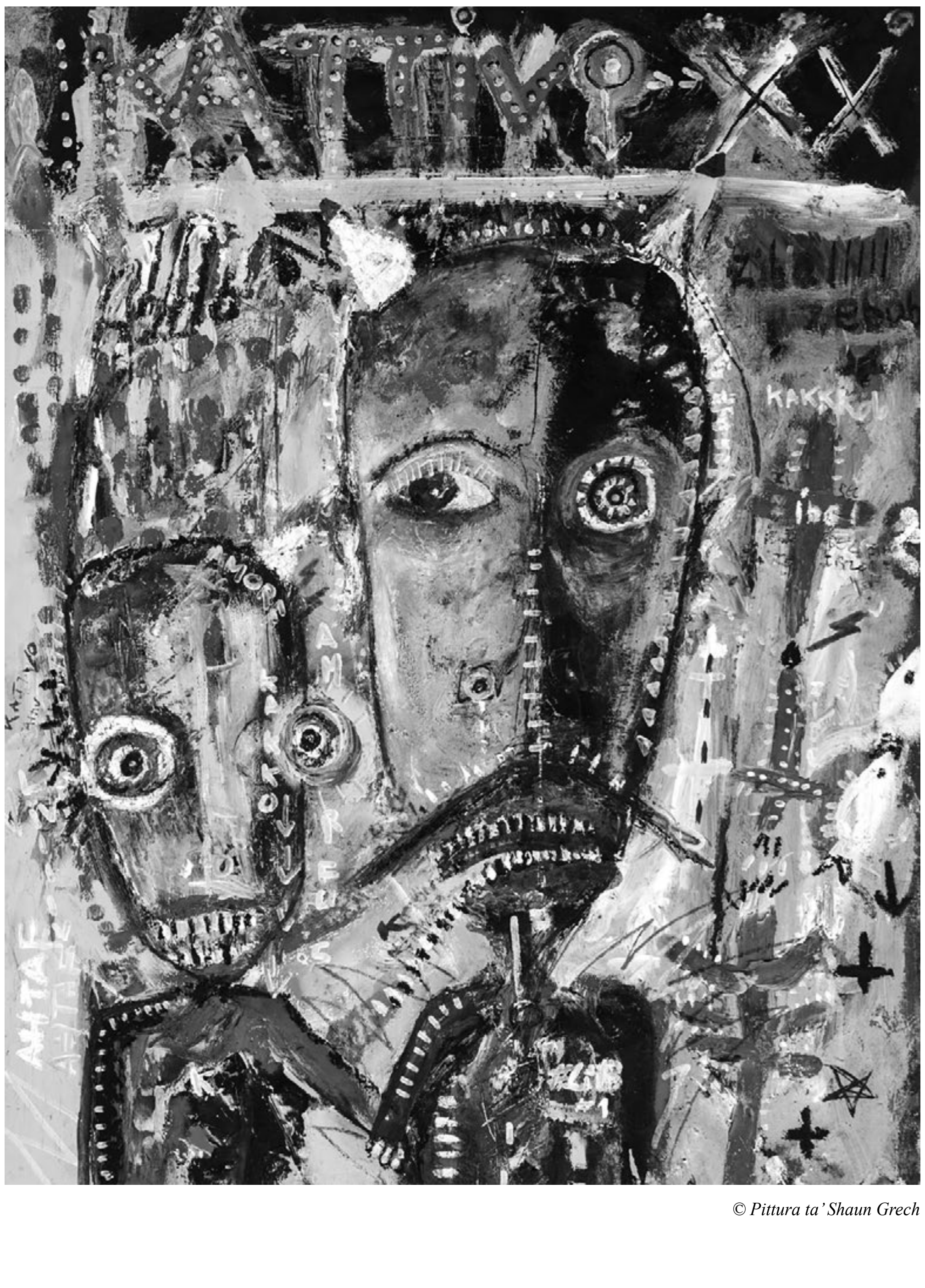

© Pittura ta' Shaun Grech

L-iskejjel ta' tfuliti

JESMOND SHARPLES

1970. Konna għadna kemm erġajna morna noqogħdu r-Rabat peress li d-dar fejn konna noqogħdu fi Triq tal-Virtù kienet twaqqgħet u reġgħet inbniet. Għal sentejn sħaħ għexna Birkirkara maz-zija t'ommi u għall-Year 1 kont attendejt l-iskola ta' St. Francis. L-unika tifkira li għad għandi minn dik is-sena hija l-lunch li kienet tlestili ommi ta' kuljum. Kemm kont nieħu gost nieklu!

Lura r-Rabat. Niftakarni sew tiela' t-taraġ tal-iskola kantuniera fi Triq il-Kulleġġ, fejn kont se nattendi l-Year 2. Taraġ daqsiex u imponenti u li kellu jwassalna għall-klassi ta' Miss Vassallo. F'din il-klassi li kellha bieb kbir bi ħġiġiet żgħar konna nkunu erbat itfal fuq kull mejda. Bla ma kelli l-iċken ħjiel, waħda mit-tfal f'din il-klassi kienet Catherine li mbagħad ltqajt magħha iktar tard u żżewwiġna 19-il sena wara. L-unika evidenza forensika li għandi ta' dan hu r-ritratt iswed u abjad li konna nieħdu darba fis-sena mal-għalliema u li fih ippużajna puliti u dritti bħala klassi sħiħa.

Mill-Year 3 sal-Year 6, l-iskola primarja fejn kont immur, kienet f'nofs it-telgħa ta' Triq Kola Xara. Kont immur bil-mixi. Fi Triq il-Buskett, fejn il-ħanut ta' Pampeli, kien ikun hemm pulizija fil-ħinijiet tal-iskola biex jgħin lit-tfal jaqsmu t-triq peress li minn hemm kienu jgħaddu l-karozzi għalkemm mhux daqs illum. Tant hu hekk li fis-sajf filgħaxija konna nilagħbu l-passju fuq ix-xorok tax-xelter fi Triq Santa Roża, ħaġa li llum lanqas biss toħlom li tagħmilha. L-iktar li niftakar minn dan iż-żmien tal-primarja huma l-aħħar sentejn. Dak iż-żmien kien hemm speċi ta' sistema ta' streaming għall-istudenti li kienu jitqassmu skont l-abbiltajiet tagħhom. Kien hemm għalliema magħrufa li kien ikollhom dejjem l-aħjar klassijiet.

Fis-sitt sena (1974/75) niftakar li fil-klassi li konna fiha kien hemm iż-żerriegħa tat-team tar-Rabat Ajax FC li mbagħad rebaħ il-kampjonat premier fl-1984-6, bi plejers bħal Carmel Busuttil, u oħrajn. Fil-fatt dik is-sena konna rbaħna (mhux bis-saħħa tiegħi, ovvjament) il-kampjonat tal-iskejjel primarji u rbaħna kontra l-iskola ta' Ħal Qormi San Bastjan xi 8-0 taħt il-gwida tal-isports master, is-Sir Bartolo. Diffiċli tinsa avveniment bħal dan!

Fl-istess sena konna qed nippreparaw għall-eżamijiet kompetittivi għall-iskejjel tal-Knisja u l-għażla naturali ta' ħafna f'dik il-klassi kienet li napplikaw għall-Kulleġġ ta' Sant'Agata. Għamilt l-eżami biex dħalt u ntgħażilt mal-ewwel ħamsin. Kont kuntent u għamilt ħbieb ġodda barra dawk li kienu ġew miegħi mis-sitt sena tal-primarja. Fost l-affarijiet li niftakar kien li lħaqna l-iskola l-ġdida tinbena u li mbagħad żanżannieha f'Ottubru tal-1976. F'dik is-sena min jaf kemm-il break qattajna taħt xi siġra kbira mingħalina l-Famous Five ta' Enid Blyton qed insolvu xi misteru. Ma tantx konna ndumu għax malajr kienet iddoqq il-qanpiena … u hekk ukoll taru malajr dawk il-ħames snin li għaddejna fis-sekondarja. Inġorr bosta memorji ta' dawn is-snin, ħames snin li kienu kritiċi għall-formazzjoni tiegħi u ta' dak li jien illum. ■

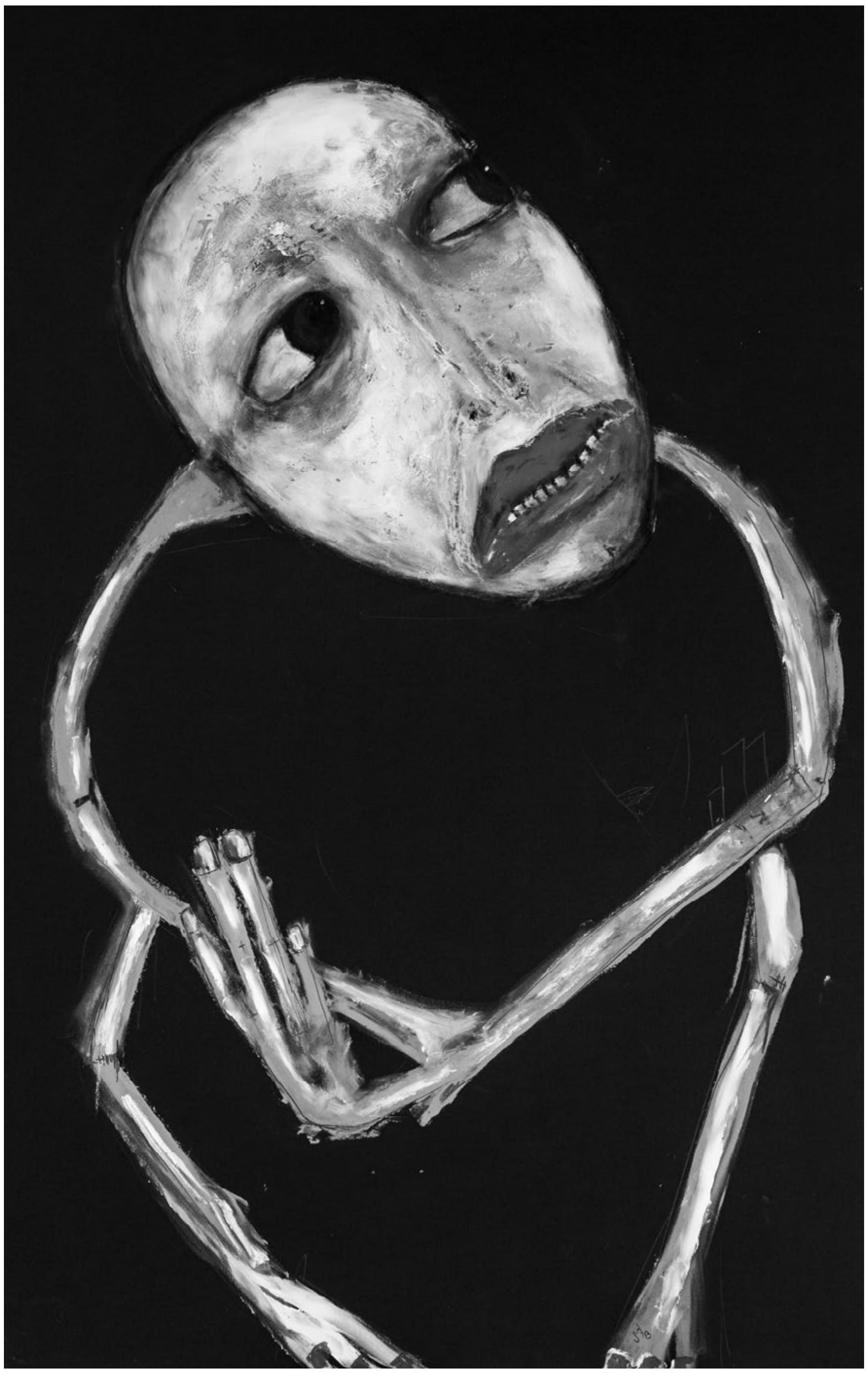

© Pittura ta' Shaun Grech

In-nannu Neriku

GRAZIELLA ATTARD

L-isbaħ memorja li għandi tiegħu hija meta libes il-libsa intiera biex jiġi l-gradwazzjoni tiegħi. Kont inħobbu ħafna n-nannu u kellna relazzjoni tajba immens. Għadni nżomm diversi tifkiriet tiegħu, nimmissjah ħafna u ma tgħaddix ġurnata waħda li ma naħsibx fih. Kif qatt tista' tinsa raġel ġeneruż, kuraġġuż u b'qalb tad-deheb? Qatt u qatt. Għadu u jibqa' miegħi għal dejjem, anki jekk mhux fiżikament. L-unika dispjaċir li għandi huwa li binti ma kellhiex ix-xorti tiltaqa' miegħu imma naf fiċ-ċert li se ngħaddilha l-iktar valuri sbieħ li tant kien jemmen fihom … id-dixxiplina u l-bżulija. Dejjem għallimni li jekk naħdem u nistinka, il-ħolm tiegħi isir realtà. Bħalma ġara lilu …

In-nannu tiegħi kien jismu Neriku, kien miżżewweġ lil Marija u kellhom sebat itfal, bosta neputijiet u proneputijiet. Kien magħruf ħafna r-Rabat u kulħadd kien jafu bħala Neriku tal-Pastizzi. In-negozju fil-familja jmur lura għal diversi snin. Fil-fatt missier in-nannu kien diġà beda bil-pastizzi u mbagħad in-nannu kompla warajh wara li miet. In-nannu kellu żewġ ħutu oħra li kienu jagħmlu l-pastizzi wkoll. Oħtu kienet fetħet ħanut il-Ħamrun u ħuh kien bena forn u fetaħ ħanut tal-pastizzi ż-Żejtun li għadu popolari sal-lum. In-nannu kien perfezzjonist ħafna fix-xogħol u dejjem ra kif il-prodott finali jkun iqarmeċ, b'togħma tajba u sodisfaċenti. Għex u trabba r-Rabat u baqa' famuż għat-tjubija li kien ikollhom il-pastizzi tiegħu.

In-nannu kien iħobb ħafna l-familja u l-Ħadd kien dejjem jara kif jagħmel biex kulħadd jiekol flimkien. Kien dilettant tal-pjanti u s-siġar u kien iħobb ħafna l-annimali fosthom il-fniek, l-għasafar, u l-klieb tal-but. L-annimali kienu l-mimmi t'għajnejh u baqa' jħobb u jrabbi l-klieb sa ma kellu 83 sena. Kien dħuli, ċajtier, ġeneruż u kellu karattru li jaf jaddatta ruħu man-nies minn kull sfera fis-soċjetà. Kull filgħaxija, wara l-quddies kien imur jieħu tazza te minn ġo ħanut tat-te fil-pjazza u joqgħod jitkellem man-nies tar-raħal li tant kien għal qalbu. Rabti minn dejjem u kburi li kien Rabti. Għalih ir-Rabat kien dak li sawru u qatt ma telqu. Il-legat tiegħu issa qiegħed f'idejn wieħed min-neputijiet u l-pastizzi ta' Neriku għadhom magħrufa u mfittxija. ■

Il-mitt sena ta' Concetta Brincat

ADRIAN GRIMA
Editur, Sensiela Concetta Brincat

F'Ottubru tal-1919, ftit xhur wara r-rewwixti tas-Sette Giugno, Concetta Brincat lestiet l-ewwel rumanz tagħha ambjentat f'Pariġi ta' żmien ir-Rivoluzzjoni Franċiża li bdiet fl-1789. Kitbitu bil-Malti fuq 31 pitazz tal-iskola. Ir-rumanz baqa' ma ħariġx u ħadd, għajr il-membri tal-familja tagħha, ma sar jaf bih.

F'dak iż-żmien il-qarrejja Maltin kienu mlebilbin għat-tip ta' rumanz li kitbet hi. Awturi bħal Emilio Lombardi ħarġu għexieren ta' rumanzi bil-Malti, ħafna minnhom traduzzjonijiet ta' rumanzi popolari bit-Taljan. Awturi bħalu u bħal Giuseppe Cumbo u Arturo Dimech kienu awturi, tradutturi, pubblikaturi u distributuri u kellhom f'idejhom l-industrija tar-rumanz popolari bil-Malti. Ir-rakkonti tagħhom kienu joħorġu biċċa biċċa, sittax-il faċċata kull darba, u jitqassmu bieb bieb lil dawk li kienu jkunu "assoċjati" jew abbonati.

Ir-rumanz li kitbet Concetta Brincat kien jixbah ħafna, fil-ġrajja u l-istil tiegħu, lil dawn ir-rumanzi popolari tal-faxxikli. Tliet snin wara, fl-1922, lestiet it-tieni rumanz tagħha, bil-Malti wkoll. Imma lanqas dan ma ġie ppubblikat. Mir-riċerka li għamilt nasal ngħid li ż-żewġ rumanzi huma xogħlijiet oriġinali. Ma naħsibx li huma traduzzjonijiet jew addattamenti ta' xogħlijiet ta' ħaddieħor. Jaf qed niżbalja u maż-żmien insibu rakkonti simili li juru mod ieħor. Imma sal-lum ma sibt ebda evidenza li r-rakkonti ħadithom minn ta' ħaddieħor.

L-ewwel rumanz jismu *Il-Familja de Valereux jew Louis Mitluf Ġewwa l-Bosk* u fih, bħal fit-tieni wieħed, il-karattri nisa għandhom ċerta prominenza. Ittajpjatu r-riċerkatriċi Maria Simiana, Reno Fenech daru għall-ortografija, u issa, mingħajr ma biddilna xejn minn dak li kitbet Brincat, bdiet l-aħħar fażi tal-proċess biex inħejjuh għall-pubblikazzjoni mill-Klabb Kotba Maltin.

It-tieni rumanz, *Is-Saħħara Nerelis*, huwa ġrajja mistħajla ta' żmien l-Imperatur Ruman Neruni li kien għadu kbir tal-Insara, suġġett importanti għall-awtriċi. Hemm riferiment għal Neruni u l-persekuzzjoni tal-Insara diġà fil-prologu tal-ewwel rumanz. F'dan il-każ, ix-xogħol tal-editjar għadu fil-bidu.

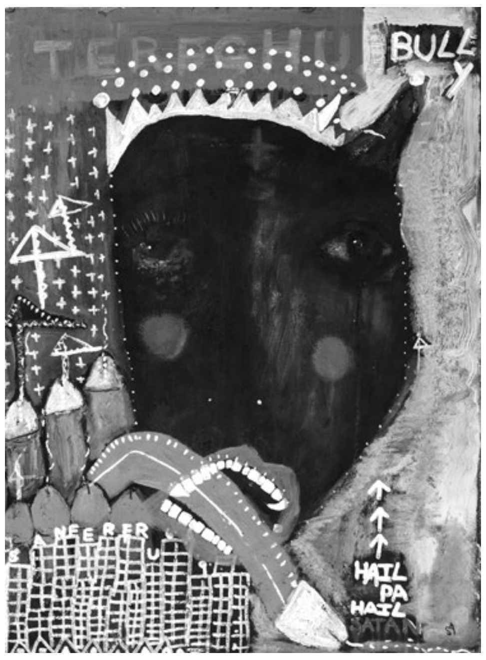

© Pittura ta' Shaun Grech

Dawn huma l-ewwel rumanzi bil-Malti miktubin minn mara li nafu bihom, kważi erbgħin sena qabel *Nokkla Sewda* ta' Mary Meylak li ħareġ fl-1958. Nissuspetta li qatt ma ġew ippubblikati għax kitbithom mara. Brincat, Karkariża mil-Laqxija, kitbithom fid-dar fejn rabbiet lil uliedha ma' żewġha Mastru Ċens fi Triq il-Knisja, Tas-Sliema, inqas minn ħames minuti mixi 'l bogħod mill-istamperija ta' Emilio Lombardi.

Issa wasal iż-żmien li nagħtuha r-rikonoxximent li jistħoqqilha. ■

Tersaq lejn ix-xifer għax tgħid,
nimlieh bin-nifs, il-pulmun, għax tgħid
b'riħet in-niżla nissaffa, għax tgħid
jekk niżloq ma naħtix,
jaħti ż-żrar,
taħti l-ħamrija li m'għamlitx,
jaħti l-blat issummat
li ma fetaħx għajnejh
imqar għal mument
biex jifhem
dak li ridt ittarraf
bla ma ġġarrab. ■

KENNETH SCICLUNA

Petit Montagnant

RITA SALIBA

Ħadt nifs 'il ġewwa. Ġbidt l-arja kemxejn friska t'hawn fuq, ta' Triq Inguanez.

Ipparkjajt il-karozza żewġ toroq 'il bogħod. Daż-żmien ma ssibx wisq fejn. Iżda kienet għażla tiegħi. Ridt nerġa' npassi ftit minn tfuliti f'dit-triq, fejn żanżant iċ-Chopper, nirfes fuq il-bankina li ġrejt fuqha ġirja waħda mill-quddies ta' nofsinhar biex nilħaq l-*Oggi le Comiche* fuq ir-RAI 1 nhar ta' Sibt.

Hemm djar li ma nbidlux wisq, bil-bibien miżbugħin lewn li jmur tajjeb mal-ġebla tal-franka. Id-dar t'ommi nbidlet mhux ftit. Il-bieb ta' barra huwa wieħed komuni għall-blokka tal-fletts li telgħu minflokha. Nitla' indana taraġ u nsib ruħi d-dar mill-ġdid, qalb il-frejms ta' wċuħ jitbissmuli, memorji migrufin fuq l-għamara u l-pjanu sieket waħdu f'tarf il-kuritur.

Ma kellix bogħod għal-lezzjoni tal-pjanu. Minn daqshekk kont ixxurtjat. Qabża mid-dar tagħna għal għandha u kont nasal. Mhux bħal James, Joseph, ma niftakarx eżattament x'kien jismu t-tifel tal-accordion. Dak kien jiġi jimbotta l-istrument fuq pushchair, mit-tarf l-ieħor tar-Rabat. Niftakar b'għożża lil Miss Fiorini li b'paċenzja kbira għallmitni l-ewwel noti tal-mużika. Kont nibża' li nagħmel żball. Mhux għax kienet se ċċanfarni, anzi kienet tikkoreġini bil-ħlewwa iżda ma kontx inkun waħdi. Kif niżgarra nota kont niġġamja. Inħoss mal-ħames pari għajnejn oħra jifluni; tal-accordion kien jintasab ħdejja, tal-vjolin kien jieqaf ħesrem jissemma' u t-tfal l-oħra jaqgħu f'ħemda kattiva. U jien ninfixel aktar.

Id-dar kien ikolli nqatta' ħin twil nipprattika. Miss Fiorini kient tatni l-mużika ta' dik il-melodija, iva qed niftakar, Petit Montagnard. Il-bidu tagħha kien jogħġobni wisq u kont nerġa' u nerġa' ndoqqu. Il-kumplament kont indoqqu kważi bilfors. Jista' jkun, ta' tifel li kont, kont negħja, nixtieq noħroġ nilgħab ma' sħabi fil-parking tal-Verdala. Hemm konna niltaqgħu ċorma tfal, nitilgħu mas-siġar tal-ħarrub u missieri kien ixommni kif nidħol id-dar. Ma kontx nissogra nigdeb, kien jaf tajjeb kif jinxtammu l-imżiewed tal-ħarrub. Ta' sikwit kien imur jiġbor ftit terriċċju minn taħt dawk is-siġar. Imbagħad biex nurih li studjajt kont nintasab nerġa' ndoqq mingħajr ma nagħti kas jekk iniex qed nieħu żbalji. Basta jismagħni ndoqq. Mhux xorta għalih? Imma f'daqqa u l-ħin kont nisma' tektika mal-ħġieġ tal-antiporta, persistenti, awtoritarja. U niġġamja mill-ġdid. Kont niġi f'tiegħi. Nintebaħ li qabditni. Miss Fiorini kienet tismagħni minn darha faċċata tagħna. Widnejha jaqbdu n-noti żbaljati bħal leħħa.

Kif dħalt fiż-żgħożija bridt xi ftit lejn il-pjanu. Bdew interessi oħrajn; ħbieb ġodda, avventuri friski. Is-sajf kienet tortura tivvjaġġa minn ħdejn il-baħar biex tmur għal-lezzjoni tal-pjanu u t-tifel tal-muntanji kellu jintesa mal-pjanu jiġma' t-trab.

Illum il-pjanu jinsab għandi. Nipprova ndoqq iżda titlagħli għoqla. Subgħajja jibbiesu. Tiġi quddiem għajnejja l-ħarsa ta' Miss Fiorini mimlija tama, tħeġġiġni biex nitgħallem, tinkoraġġini. Kif ma ntbaħtx li xtaqitni navvanza? Li naf nafu bis-saħħa tagħha iżda jien biex pattejtilha lura? Tlaqt. Ma komplejtx.

Għollejt l-għatu u messejt it-tastiera. Tektikt erba' noti. Il-pjanu qadim ma tilef xejn mill-ħoss, mill-faxxinu u r-reżonanza. Il-mużika ta' Petit Montagnant nafha bl-amment. L-entratura ħarġet perfetta. Waqaft. Ta' min jipprova jdoqq il-melodija kollha, ħsibt. Subgħajja rħew, komplejt indoqq aktar bil-mod sakemm qbadt ir-ritmu. Rabbejt aktar kunfidenza. Daqqejt mingħajr ma tajt kas l-iżbalji. Bdejt nieħu gost bil-mużika li kienet ħierġa, daqqiet żgarrata, daqqiet ferrieħa u libera, meta ħin minnhom waqaft ħesrem. Subgħajja bbiesu mill-ġdid u għaddiet dehxa ma' ġismi kollu. Ma nafx kontx smajt sew. B'sebgħi wieħed daqqejt żewġ noti oħra, iżda l-ħoss erġajt smajtu. Tektika persistenti tektket mal-ħġieġ tat-tieqa fejn kont u daħħlitni f'qoxorti. ■

Ħsibt li żigarella
twila żżejjed daqs
il-jiem, xorta taf
issibilha t-tmiem.

Imma ġbidt
u bqajt niġbed
u l-kuluri baqgħu ħerġin,
bħal ħajta demm magħqud
li nfarġet minn fejn faqqa'
il-konkos
minn ġerħa li kibret
u nfetħet
u ferrgħet il-ħsejjes
tat-tfal jaqbżu l-baħar
taż-żrar iqarmeċ
tal-ħaxix li dejjem fewwaħ iktar
tal-ħin li ħdar
u sar il-linja li ddawwar ix-xemx,
marsusa bejn l-inżul u t-tlugħ.
Leħħa li tfisser kollox
f'nitfa ta' mument, li tgħodd
kull wieħed u waħda
minn dawk l-elf għaliex,
għal min l-arloġġ waqqfu
u baqa' ma mexiex. ■

KENNETH SCICLUNA

KOMPETIZZJONI

Nixtieq ...

ELENA CARDONA

Nixtieq il-bajtra tiegħi
li tkun minn lewn id-deheb
bit-tikek kbar u suwed
u ħelwa bħall-ġulepp.

Nixtieq il-bajtra tiegħi
tkun forma ta' farfett
bil-qoxra lixxa u ratba
mingħajr tikmix, difett.

Nixtieq il-bajtra tiegħi
tinbidel f'xi ġelat,
granita jew xarba friska,
il-weraq f'xi stuffat.

Nixtieq il-bajtra tiegħi
ikollha fjuri żgħar
bi trufijiet lellux
jew ħomor daqs in-nar.

Nixtieq jasal is-sajf
biex passiġġata mmur
fl-għelieqi, il-kampanja
biex bajtar insib żgur! ■

Il-poeżija ta' Elena Cardona hija mibnija minn kwartini li huma strofi b'erba' versi bit-tieni vers jirrima mar-raba' vers. Li kieku kellna ntuk dawn il-kelmiet mill-poeżija ta' Elena, jirnexxilek tużahom f'poeżija ġdida? Il-kliem huwa dan: deheb - ġulepp, farfett - difett, ġelat - stuffat, żgħar - nar, immur - żgur.

Ikteb poeżija bil-Malti u ibgħatha fuq contact@maltalit.com sal-31 ta' Marzu 2022.

Flimkien mas-sottomissjoni għandhom jintbagħtu **isem il-parteċipanti, l-età tal-parteċipanti, l-isem tal-gwardjan jew tal-ġenitur u n-numru tal-mowbajl.**

Il-parteċipanti se jinqasmu f'kategoriji:

- dawk bejn 6–9 snin
- dawk bejn 10–13-il sena
- dawk bejn 14–16-il sena.

Ir-rebbieħ/a ta' kull kategorija jieħu/tieħu sett ta' kotba mill-Aġenzija Nazzjonali tal-Litteriżmu.

Awguri!

Stephanie Farrugia tirrakkomanda l-ktieb ...

MADNESS OF CROWDS - GENDER, RACE AND IDENTITY TA' DOUGLAS MURRAY

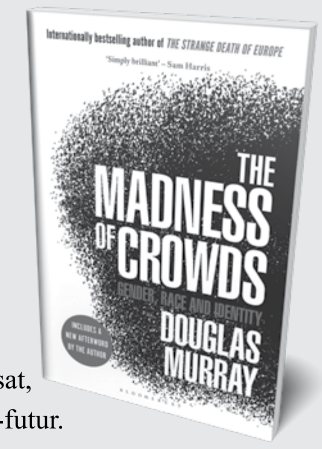

Ktieb b'relevanza fil-passat, fil-preżent kif ukoll fil-futur. Jiddiskuti suġġetti li ilna nitkellmuhom u li reġgħu saru prominenti fis-snin riċenti. Iġiegħlek titfa' mistoqsijiet lilek innifsek u lejn id-dinja inġenerali fuq punti speċifiċi illi għalkemm hemm minnhom fil-minoranza, saru diskussi ta' spiss madwar id-dinja tal-lum. Speċifikament sess, razza u identità. Għalkemm dak li qiegħed jiddiskuti Doughlas Murray huma suġġetti sensittivi, tinnota kemm fil-Punent għandna kriżi ta' identity politics, kemm hi fundamentali l-libertà tal-espressjoni u li l-fatti fid-dinja tal-lum bħallikieku saru irrelevanti.

Stephanie Farrugia
hija disinjatriċi u fundatriċi ta' SEFFARRUGIA

Marija Farrugia tirrakkomanda l-ktieb ...

LELLUX U PEPRIN TA' CARMEL G.CAUCHI

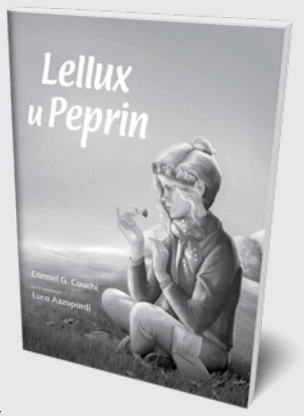

Lellux u Peprin huwa ktieb li fih varjetà ta' stejjer u poeżiji. Ġie ppubblikat għall-ewwel darba fl-2020 minn Horizons f'kollaborazzjoni mal-Aġenzija Nazzjonali tal-Litteriżmu. Huwa mmirat għal tfal ta' bejn is-seba' u d-disa' snin. Hu miktub b'Malti ħafif u mexxej dwar temi differenti li jolqtu l-gosti ta' kulħadd.

Carmel G. Cauchi mogħni bil-ħila li joħloq karattru minn sempliċiment oġġett u jagħtih il-ħajja. Eżempju ta' dan hija l-istorja "Il-Frott Jargumenta" fejn l-awtur jippersonifika diversi frott waqt argument.

Uħud mill-istejjer iħeġġu lill-qarrejja jħarsu lejn il-ħajja b'mod pożittiv, jiġrilna x'jiġrilna. Oħrajn jagħtuna tagħlima kif għandna nittrattaw lil xulxin. Il-poeżiji ta' Cauchi huma mimlija ammirazzjoni lejn il-ħolqien ta' madwarna u dan inissel il-paċi f'qalb il-qarrejja.

Marija Farrugia
taħdem mal-Aġenzija Nazzjonali tal-Litteriżmu

HELA
IL-KUNSILL MALTI GĦALL-ARTI

Raħal il-Letteratura qed jittella' minn Fondazzjoni HELA (Hub for Excellence in the Literary Arts) u huwa megħjun mill-Kunsill Malti għall-Arti.

L-imsieħba tal-proġett

Il-gazzetta appoġġjata minn

L-Aġenzija Nazzjonali tal-Litteriżmu | Heritage Malta | Iniżja Med | L-Arkivji Nazzjonali Malta | Malta Libraries | merlin publishers | Studio Solipsis | malta post

Kordinatriċi tal-proġett: Leanne Ellul | **Editriċi tal-gazzetta:** Clare Azzopardi | **Membri tal-bord konsultattiv:** Clare Azzopardi, Leanne Ellul, Claudia Gauci, Jesmond Sharples
Arti: Shaun Grech | **Qarrejja tal-provi:** Claire Zerafa | **Disinn tal-logo u tal-gazzetta:** Naomi Gatt | **Stampar:** Poultons Ltd.
Ħajr: Kirsty Azzopardi, Carmen Baxter, Glen Calleja, Sephora Francalanza, Albert Gatt, Elizabeth Grech, Karsten Xuereb, David Muscat

© Il-kontributuri | *Il-jeddijiet ta' din il-gazzetta miżmuma minn Fondazzjoni HELA. Id-drittijiet tax-xogħlijiet li jidhru fil-gazzetta huma tal-awturi, tat-tradutturi jew tal-artisti nfushom. Din il-gazzetta qed titqassam bla ħlas bil-kundizzjoni li ma tinbiegħx u ma tiġix fotokopjata, la kif inhi u f'ebda għamla jew legatura oħra. Ma jista' jsir ebda tibdil fiha. Ebda silta minnha ma tista' tkun ippubblikata mill-ġdid jew maħruġa f'mod fotostatiku, elettroniku, mekkaniku jew irrekordjat jew b'xi mod ieħor mingħajr il-permess tal-pubblikaturi, l-awturi, it-tradutturi u l-artisti.*

Kuntatt ta' HELA: contact@maltalit.com | **Is-sit ta' HELA:** www.maltalit.com | www.facebook.com/HELAMalta | www.instagram.com/helamalta